

Handleiding Ontwerp Open sportparken

Provincie Utrecht

mei 2023

Inhoudsopgave

pagina

1. Inleiding	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Doel	3
1.3 Proces	3
1.4 Opzet	3
2. Betekenis	4
2.1 Traditioneel sportpark	4
2.2 Multifunctioneel sportpark	4
2.3 Vitaaal sportpark	4
2.4 Open sportpark	5
3. Participatieproces	6
3.1 Inleiding	6
3.2 Gemeente	6
3.3 Betrokken Partijen	7
3.4 Inwoners	7
3.5 Potentieel	8
3.6 Succesfactoren	9
4. Ontwerp	10
4.1 Inleiding	10
4.2 Ruimtelijk	10
4.3 Organisatie & activiteiten	12
4.4 Succesfactoren	13

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In februari 2022 hebben 56 organisaties het Provinciaal Sportakkoord Utrecht ondertekend, waaronder gemeenten, sportorganisaties en onderwijs- en zorginstellingen. Samen gaan ze zorgen dat nog meer mensen in de provincie Utrecht gaan sporten en bewegen, en dat het een integraal onderdeel van de maatschappij blijft. Een van de thema's voortkomend uit het provinciale beleidskader vormt 'Sport en bewegen in de openbare ruimte'. Hiertoe is een drietal provinciale fieldlabs georganiseerd. Waaronder het Fieldlab Open sportpark. Sportparken ontwikkelen zich steeds verder tot een open sportpark. Daardoor bieden ze niet alleen een plek voor georganiseerd sport maar ook voor ongeorganiseerd sporten en bewegen, gelegenheid voor ontmoeting en recreatie en ook ruimte voor rust en biodiversiteit. Het sportpark als onderdeel van een prettige, groene en actieve leefomgeving. Het Fieldlab Open sportpark richt zich specifiek op het participatieve ontwerptraject ervan.

1.2 Doel

Het Fieldlab Open sportpark heeft ten doel handvatten te bieden voor het ontwerpen van meer open sportparken in de provincie Utrecht. De handleiding is bestemd voor ambtelijke beleidsmedewerkers en projectleiders.

1.3 Proces

In opdracht van de provincie Utrecht heeft Sport&Ruimte op basis van haar kennis en ervaring sportpark De Kamp in Cothen (gemeente Wijk bij Duurstede) als casus opgepakt. In samenspraak met de gemeente Wijk bij Duurstede zijn alle middelen en mogelijkheden nogmaals getoetst in de praktijk om sportpark De Kamp een meer open karakter te geven, verbonden met de wijk.

De eerste uitkomsten en resultaten van het Fieldlab zijn bediscussieerd met sportparkdeskundigen tijdens een provinciale expertsessie. Dit leidde onder meer tot een goed conceptueel begrip van een Open sportpark en de waarde van een brede samenwerking en activiteiten op en rond een sportpark.

1.4 Opzet

In enkele thematische blokken wordt de handleiding voor het Ontwerp van Open sportparken uiteengezet. Dit begint met een goede betekenis van de term Open sportparken in het tweede hoofdstuk. Wat betekent een Open sportpark. Maar minstens evenzo belangrijk: Wat betekent een Open sportpark juist niet. In het derde hoofdstuk wordt aandacht besteed aan het participatieproces. Welke partijen dienen te worden betrokken bij een interactief ontwerpproces voor een open sportpark? Op welk niveau van participatie en in welke frequentie? Dit zijn aspecten die aan bod komen, samen met enkele succesfactoren voor een goede participatie. Tot slot wordt in het vierde hoofdstuk aandacht besteed aan het ontwerp van een open sportpark zelf. Elke Open sportpark kent zijn eigen ontwerp, zijn eigen karakter en samenwerkingspartners. Maar wat vormen de terugkerende onderdelen in een succesvol ontwerp van een Open sportpark.

2. Betekenis

De term Open sportpark is de laatste jaren sterk in populariteit toegenomen. Zonder dat er echter een goed begrip is van wat hieronder dient te worden verstaan. Met de term Open sportpark wordt voornamelijk afscheid genomen van het traditionele sportpark.

2.1 Traditioneel sportpark

Tot begin jaren 2000 vormde het sportpark het domein van de georganiseerde sport: de voetbalvereniging, de korfbalvereniging en andere buitensportverenigingen. Tegen het einde van de middag meldden de verenigingsvrijwilligers zich voor het verzorgen van de (jeugd)training, ging het sportpark open en was er spreekwoordelijk 'sportief leven in de brouwerij'. Zo ook in de weekenden wanneer de wedstrijden werden gespeeld die vervolgens tijdens de 'derde helft' in de kantine werden nabesproken. Naast de sportverenigingen was uitsluitend het onderwijs actief op de sportparken, wanneer het weer het toeliet. De gymdocent had ook de sleutel en had overdag alle ruimte voor een potje slagbal of andere buitensporten. Ruimtelijk gezien werd alle ruimte optimaal benut door de verenigingsport. Elke vrije ruimte werd benut voor opslag, keepershoek of trainingsruimte. Overdag was het sportpark gesloten. Die kinderen uit de buurt die toch de velden op wilden, klommen over de hekken of knipte er een gat in. Het was zeker niet ongebruikelijk dat er een brede sloot om het sportpark lag. Het sportpark vormde een gesloten enclave ten faveure van de verenigingsport: een monofunctioneel sportpark.

2.2 Multifunctioneel sportpark

In de loop der jaren meldden zich meerdere gebruikers aan de poort van het sportpark. Een goed voorbeeld vormen de kinderopvangorganisaties. De clubaccommodaties stonden overdag leeg en er is volop groene ruimte om te bewegen, spelen en sporten. Een goede omgeving voor een sportieve buitenschoolse opvang, de Sport-BSO. Bovendien leverde dit extra inkomsten op voor de sportvereniging, een win-win. Naast kinderopvang, meldden zich ook fysiotherapeuten, biljartverenigingen en kaartclubs. Het monofunctionele sportpark ontwikkelde zich door tot een multifunctioneel sportpark. Er kwamen meer gebruikers op het sportpark, maar nog altijd wel in georganiseerd verband; als je geen kind had op de BSO of lid was van de kaartclub, had je op het sportpark niets te zoeken. Het sportpark behield zijn gesloten karakter, alleen ging het hek open voor meerdere georganiseerde gebruikers.

2.3 Vitaal sportpark

Met de toenemende druk op buitenruimte, krijgt ook het sportpark een andere signatuur. Het sportpark raakt meer en meer verweven met haar omgeving. Water- en groenstructuren lopen niet langer alleen maar om het sportpark heen, maar vormen waardevolle onderdelen van het sportpark. Ook fiets- en wandelpaden lopen over het sportpark. Je hoeft niet langer meer om te fietsen of te lopen. De kortste weg van A naar B gaat door het sportpark. Er is ook ruimte gekomen voor andere – minder sport gerelateerde - functies op het sportpark. Sportparken krijgen een steeds minder gesloten karakter. Vaak worden de sportvelden nog wel afgeschermd, maar is het sportpark vrij toegankelijk voor een ommetje en kan men in de clubaccommodaties ook terecht voor bijvoorbeeld wijkactiviteiten of scholing en opleiding. De bundeling van deze kenmerken samen met een sterke organisatie die allerhande activiteiten organiseert, wordt ook wel aangeduid als een vitaal sportpark. Het vitale sportpark kent 5 kenmerken: 1) ruimtelijk vervlochten, 2) goede benutting overdag en in het weekend, 3) een open karakter, 4) functiemenging en 5) een vitale organisatie. Daarnaast is er aandacht voor groen, water, ecologie en klimaat adaptieve maatregelen.

2.4 Open sportpark

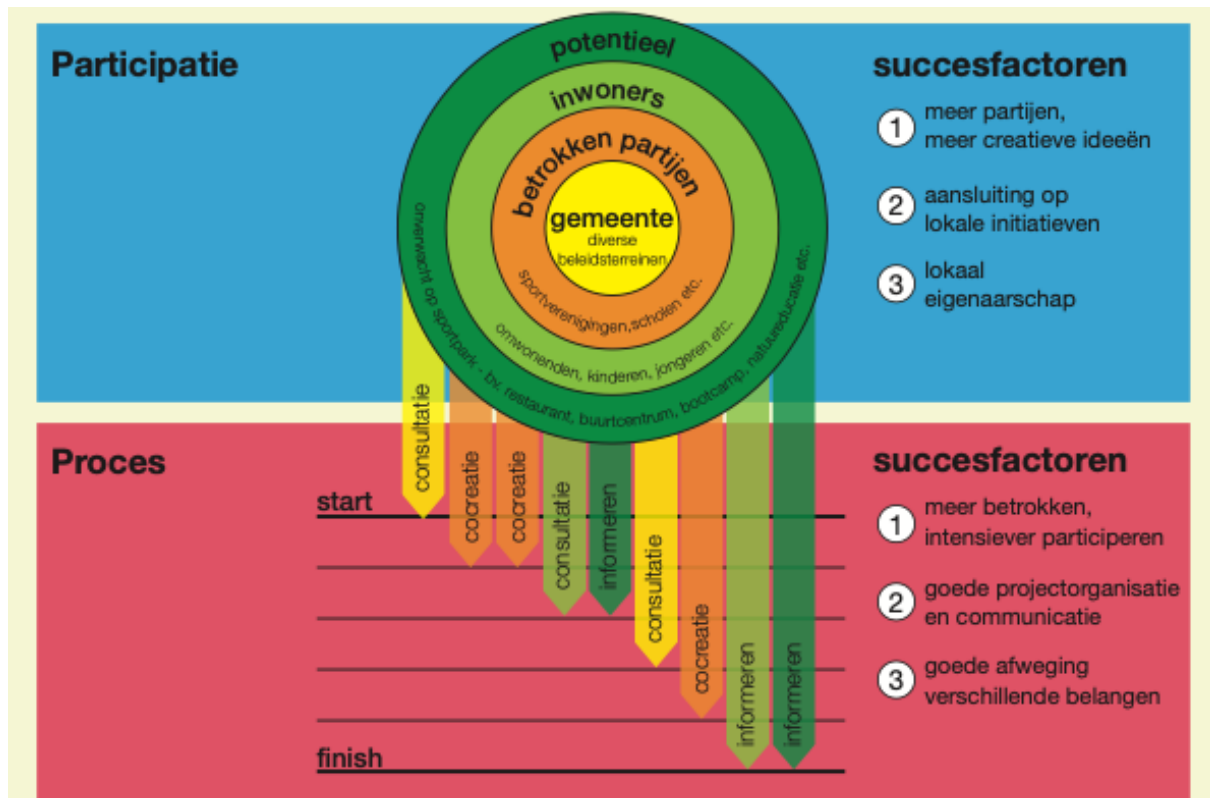
De term Open sportpark suggereert een sportpark zonder hekken. Om die reden stuit de term in de praktijk vaak op weerstand. Ingegeven door de goede zorg voor velden en voorzieningen, wordt gevreesd voor vandalisme en vernielingen. Veel clubvrijwilligers zien hun goede zorg voor de sportvelden soms letterlijk in rook opgaan door vuurtjes en vernielingen. En dat is ook niet de essentie van een open sportpark. Het Open sportpark is niet bedoeld om met een scooter over het voetbalveld te crossen of te barbecueën op de middenstip. De essentie van een Open sportpark is dat het open staat voor meerdere gebruikersgroepen. Uiteraard kunnen de sportverenigingen de verrichtingen van hun eerste elftal volgen op een perfect onderhouden grasmat. Maar daarnaast genieten ook hondenuitdagingers van het losloopgebied op het sportpark. Trainen groepen bootcampers op het sportpark zonder bang te zijn in een hondendrol te rollen. Trappen jongeren uit de buurt een balletje op het kleinere kunstgrasveldje dat vrij toegankelijk is, in plaats van op het hoofdveld van de lokale FC. Kunnen ouders en grootouders lekker relaxen terwijl hun (klein)kinderen aan het spelen, klimmen en klauteren zijn. En wat te denken van de groeiende groep ongeorganiseerde hardlopers, wielrenners, skaters en andere urban sporters? Het palet aan gebruikers van een sportpark is meer divers geworden. Zij zijn allemaal welkom op het open sportpark. En om dit in goede banen te leiden zijn (natuurlijke) afscheidingen noodzakelijk. Dit kunnen ook hekken zijn, maar liever nog hagen of andere natuurlijke afscheidingen om zo het gebruik van het sportpark op een natuurlijke manier in goede banen te leiden.

Een Open sportpark staat open voor verschillende gebruikersgroepen. Het heeft een open karakter. Om het brede gebruik in goede banen te leiden zijn (natuurlijke) afscheidingen nodig. Dit kunnen ook hekken zijn.

3. Participatieproces

3.1 Inleiding

Het ontwerpproces voor een Open sportpark kent verschillende groepen die betrokken dienen te worden: a) ambtenaren van verschillende beleidsterreinen, b) sportverenigingen en andere 'vaste bewoners' van het sportpark, c) omwonenden en d) partijen die op een andere wijze een relatie (kunnen) hebben met het sportpark.

3.2 Gemeente

Een Open sportpark kent raakvlakken met verschillende ambtelijke beleidsterreinen, zoals groen, verkeer, spelen, duurzaamheid, wijkcoördinatoren en stedenbouw. Lokale ontwikkelingen zijn van invloed op de betrokkenheid van ambtelijke vakdisciplines. Mogelijk speelt er een nieuwbouwpoging, een schoolontwikkeling, een maatschappelijke opgave of een duurzaamheidsopgave. De doorontwikkeling van een sportpark kan op verschillende manieren bij collega's in beeld komen. Het is daarom zaak om collega's breed uit te nodigen om het sportpark en de kansen die het kan bieden op het netvlies te brengen.

Ambtelijke collega's worden (tenminste) twee keer geconsulteerd tijdens het ontwerpproces. Bij aanvang om mogelijke synergie met andere beleidsterreinen te verkennen. Tegen het einde om te verifiëren of het concept sportpark ontwerp aansluit bij de verschillende beleidskaders. Er wordt een dialoog aangegaan met de collega's om kansen, mogelijkheden en kaders te verkennen. Dit wordt aangeduid met het participatieniveau 'consultatie'. Tijdens het Fieldlab in Cothen heeft de ambtelijke consultatie geleid tot kruisbestuiving met het gemeentelijke speelbeleid en mogelijkheden tot vergroening, biodiversiteit en parkeren.

3.3 Betrokken Partijen

Sportverenigingen, scholen, kinderopvang en/of andere organisaties die gehuisvest zijn op het sportpark, of hier een duidelijke relatie mee hebben scharen we onder 'betrokken partijen'. Wie de feitelijk betrokken partijen zijn, is voor elk sportpark weer anders. Het vormt hun sportpark waar ze dagelijks actief zijn. Veranderingen aan het sportpark gaat hen het meeste aan. Vaak zijn ze ook leidend of onderdeel van de verandering. Immers met de ruimtelijke dan wel organisatorische verandering van het sportpark worden ook eigen ambities en doelstellingen gerealiseerd.

Met de sportverenigingen en andere betrokken partijen wordt het meest intensief geparticipeerd, zowel qua frequentie als niveau. Op gelijkwaardige basis wordt met partijen samengewerkt aan een ruimtelijk en organisatorisch plan voor het sportpark met een passend activiteitenpakket. Het participatieniveau: co-creatie. Gedurende het traject zijn er meerdere gezamenlijke sessies alsook individuele gesprekken. Na input bij inwoners opgehaald te hebben alsook de ambtelijke reactie op de concept plannen, volgt een slotbijeenkomst met betrokken partijen om de laatste puntjes op de i te zetten waardoor het ook echt hun plan wordt (eigenaarschap).

Bij het Fieldlab in Cothen bestonden de betrokken partijen uit Tennisclub De Kamp, voetbalvereniging SVF Cothen, basisschool Toermallijn, kinderopvangorganisatie Partou en stichting WijkSport die o.a. buurtsportcoaches inzet op het sportpark. Bij aanvang was er enige discussie over de aanleiding. Er lag geen concreet verzoek van één van de partijen tot herinrichting van het sportpark. Ondanks het ontbreken van een direct eigen belang ('What's in it for me?') werd de meerwaarde duidelijk en was de samenwerking open en constructief. Tijdens een gezamenlijke startbijeenkomst is kennis gemaakt, het traject toegelicht, eerste mogelijkheden verkend en werkafspraken gemaakt. In 1 op1 gesprekken volgde een nadere toelichting op de organisatie specifieke omstandigheden, ideeën en wensen. Ook wanneer deze niet pasten in het 'straatje van de buurman'. In twee gezamenlijke creatieve sessies is vervolgens aandacht besteed aan: a) een ruimtelijk plan, en b) activiteiten en organisatie. Na tussentijdse afstemming met gemeente en een wijk inloopavond, is het eindresultaat als hun plan gepresenteerd aan de betrokken partijen. De uitkomst komt aan bod in het volgende hoofdstuk.

3.4 Inwoners

Inwoners kunnen op twee manieren betrokken zijn bij een sportpark. Enerzijds als gebruiker, als lid een sportvereniging of om een ommetje te maken al dan wel of niet met hond. Anderzijds als 'buur van een sportpark'. Ze kijken uit op een sportpark, zien de lampen branden op het voetbalveld of moeten op zaterdagmorgen langer naar een parkeerplek zoeken. Het is zaak om inwoners te betrekken bij een herinrichting van een sportpark om zowel kansen te benutten als aandachtspunten (overlast) te voorkomen.

Eerst nadat de eerste contouren voor de herinrichting van het sportpark bekend zijn, dus na één of twee sessies met direct betrokkenen en ambtenaren gesproken te hebben, worden de inwoners geconsulteerd. Er wordt een dialoog aangegaan met inwoners om ideeën, kansen en aandachtspunten op te halen. Qua participatie wordt dit niveau aangeduid met 'consultatie'. Een inloopavond vormt hiertoe een geschikt en laagdrempelig middel voor een open dialoog waarbij inwoners goed gehoord kunnen worden. Andere (online) communicatiemiddelen zijn ook mogelijk. Het is van belang om het doel van de bijeenkomst leidend te laten zijn bij de selectie van communicatiemiddelen. Wil je informeren? Een grote groep bereiken voor een selectie uit een paar opties? Of open input? Aan het einde van het ontwikkeltraject kunnen omwonenden en inwoners met een wijkbrief geïnformeerd worden over de uitkomst. Wat is er gedaan met hun input? En waarom zijn sommige ideeën niet

opgenomen? Dit tweede terugkoppelmoment is qua participatieniveau geen 'consultatie' maar 'informatie'.

Mede afhankelijk van het ontwerp van een sportpark en de functies die een plek kunnen krijgen, kunnen specifieke groepen inwoners zoals senioren, jongeren of kinderen extra betrokken worden. Ook het niveau waarop specifieke groepen worden betrokken hangt af van de opgave. Zo kan het zinvol zijn om een enquête af te nemen onder scholieren, of een plak en knip sessie met kinderen voor het ontwerp van een speeltuin.

Als onderdeel van het Fieldlab in Cothen is er een inloopavond voor inwoners georganiseerd en zijn ze middels een wijkbrief geïnformeerd over de uitkomst, het ontwerp voor de herinrichting van het sportpark. Met kinderen uit de kinderopvang en van de basisschool is een creatieve tekensessie georganiseerd voor de herinrichting van het 'asfaltveldje'.

Inloopbijeenkomst bewoners

Input kinderen

3.5 Potentieel

Als alle partijen betrokken zijn, zijn er nog . . . de verrassingen. Nieuwe toetreders die elders actief zijn dan wel om andere redenen graag een plek zouden krijgen op het sportpark. Dit kan van alles zijn: een natuureducatieclub, een schaakclub op zoek naar buitenruimte, een hengelsportvereniging, een app-groepje van bootcampvrienden et cetera. Het leuke is dat hun ideeën en input vaak iets nieuws, iets verfrissends, kan brengen op het sportpark. Bijvoorbeeld een vlindertuin, openbare schaaktafels in een groene setting, vissteigers op mooie plekjes en bootcampplekken op het sportpark. Vaak leidt het ook tot een gebruik van het sportpark op tijden waarop het anders rustig is. Een meer continu gebruik van het sportpark. Hoe bereik je partijen die nu nog niet in beeld zijn? Door breed te communiceren dat het sportpark aan de vooravond van een herinrichting staat, maar vooral ook 'via - via'. Tijdens het Fieldlab in Cothen kwamen 'Natuurlijk heel leuk' en de Cothen Fitrunners in beeld voor respectievelijk een groene impuls van het sportpark en natuurlijke sport- en beweegtoestellen in de openbare ruimte. Zij waren in beeld gekomen via het netwerk van ambtenaren.

3.6 Succesfactoren

Onderstaande factoren kunnen het succes van een participatieproces vergroten.

1. Meer partijen voor meer creatieve ideeën
Vanuit participatie perspectief is het verstandig om de cirkel van betrokkenen te verruimen. Met nieuwe partijen aan tafel, komen er ook nieuwe ideeën en voorstellen. De reguliere partijen kunnen de neiging hebben om met de gebruikelijke ideeën te komen. Nieuwe partijen, komen nieuwe ideeën. Dat brengt nieuwe energie op het sportpark.
2. Aansluiten op lokale initiatieven
Idealiter krijgen lokale initiatieven een plek op het sportpark bij de herinrichting. Met het lokale karakter, komt er ook lokaal commitment. De inwoners achter dit initiatief willen er een succes van maken. Lokale initiatieven vormen in feite kleine vlammetjes die met de herinrichting van het sportpark extra brandstof krijgen.
3. Lokaal eigenaarschap
Een succesvol Open sportpark voelt als 'jouw' sportpark. Met jouw voetbalvereniging, jouw trapveldje, jouw hardlooperoute of jouw skatebaan. Door aan te sluiten op lokale initiatieven dan wel specifieke gebruikersgroepen intensief te betrekken ontstaat eigenaarschap.
4. Des te meer betrokken, des te intensiever de participatie
Vaste gebruikers van het sportpark, zijn het meest betrokken. Het is hun sportpark. Zij zijn ook diegene die het meest te maken krijgen met de veranderingen op het sportpark. Het is daarom bijna logisch dat zij frequent en intensief betrokken worden bij een herinrichtingsopgave. Dit vergroot ook het succes van een sportparkontwikkeling. Gedurende het participatietraject wordt reeds draagvlak en commitment gerealiseerd.
5. Goede projectorganisatie en communicatie
Een goede projectorganisatie sluit naadloos aan op het participatieproces. Qua organisatie bestaat de kern uit een projectleider met een brede ambtelijke klankbordgroep en een werkgroep van extern betrokken partijen (co-creatie). Open communicatie naar inwoners en betrokken partijen is cruciaal. De communicatie naar inwoners is gericht op informeren. De communicatie naar betrokken partijen op dialoog.
6. Goede afweging verschillende belangen
In een participatietraject komen veel verschillende partijen bij elkaar. Zij hebben allen hun eigen ideeën en opvattingen. Deze zullen nooit allemaal op dezelfde lijn liggen. Het is aan de projectleider om een goede afweging van de verschillende belangen te maken. Maak keuzes en leg uit waarom sommige voorstellen daarin niet terugkomen. Het participatieproces kent ook een duidelijk einde. Blijf niet door participeren. Participatie betekent dat niet iedereen volledig zijn zin kan krijgen.

4. Ontwerp

4.1 Inleiding

Het ontwerp van een Open sportpark heeft enkele karakteristieken die bevorderlijk zijn voor een intensief sportief en maatschappelijk gebruik. De karakteristieken van een Open sportpark komen in dit hoofdstuk aan bod. Maar het ontwerp voor een Open sportpark is meer dan 'alleen' een goed ruimtelijk ontwerp. Met een goede samenwerking, organisatie en sportief maatschappelijke activiteiten komt een sportpark echt tot leven. Organisatie en activiteiten blijft daarom niet onbesproken.

4.2 Ruimtelijk

Het ontwerp van een Open sportpark heeft enkele wezenlijke kenmerken.

1. *Open karakter met hekken en natuurlijke afscheidingen*

Een Open sportpark wordt in de praktijk nog wel eens verward met een sportpark zonder hekken. Niets is minder waar. Ook op een Open sportpark staan hekken. Als ballenvanger, leunhek maar ook als afscheidingshek. Een Open sportpark heeft een open karakter. Het staat open voor verschillende gebruikersgroepen. En om het gebruik door verschillende groepen in goede banen te leiden zijn afscheidingen met bijvoorbeeld hagen of waterpartijen, en soms ook hekken nodig. Als je komt bootcampen rol je liever niet door de hondenpoep, en niemand zit te wachten op een barbecue op de middenstip van de lokale FC. Het hoofdveld kan best wel afgesloten worden, als er ook maar een openbaar toegankelijk voetbalveldje is voor jongeren uit de buurt.

2. *Ruimtelijk integratie*

Een Open sportpark vormt geen gesloten enclave. Het vormt onderdeel van de wijk. Groen en waterstructuren lopen vanuit de wijk door over het sportpark. Ook fiets- en wandelpaden lopen over het sportpark heen. Hierdoor dient het sportpark wel ruimer geprogrammeerd te worden. Een sportpark is meer dan een verzameling sportvelden bij elkaar. Het sportpark kent een groen- en waterstructuur en wandel- en fietspaden waardoor het een breder karakter krijgt.

3. *Functiemening*

Een Open sportpark is een plek waar meer gebeurt dan sport alleen. Ook voor andere functies is er plek op het sportpark. Enerzijds kunnen dit functies zijn die gebruik maken van de daluren van clubaccommodaties, zoals BSO en welzijnsactiviteiten. Anderzijds is er ruimte voor de vestiging van niet sport gebonden functies zoals flexruimtes voor ZZP'ers, onderwijs, buurtcentrum of een servicepunt. Functiemenging sluit aan bij noodzaak tot een intensiever ruimtegebruik bij de toenemende druk op ruimte.

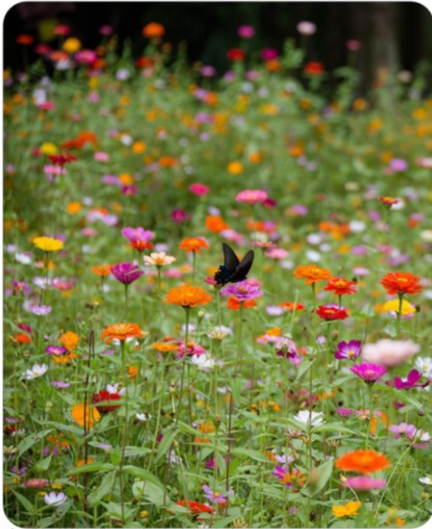
4. *Duurzaam en groen*

Een sportpark vormt een actieve, groene en gezonde leefomgeving die een bijdrage kan leveren aan de klimaatopgave, duurzaamheid en biodiversiteit. Met Wadi's en waterpartijen kunnen sportparken bijdragen aan waterbuffering en opslag. Met de inzet van specifieke technieken is ook waterberging onder kunstgrasvelden mogelijk. Bij de aanleg van kunstgrasvelden dient goed te worden gekeken naar het gebruik van natuurlijke en herbruikbare materialen. Ook t.a.v. biodiversiteit kan het sportpark een impuls leveren door bijvoorbeeld het gebruik van verschillende bloemmengsels en beplanting.

Ook het ontwerp voor het Open sportpark De Kamp, het Fieldlab in Cothen, heeft deze kenmerken. Met een openbaar toegankelijke pumptrack, free run en trapveldje heeft het een open karakter. De tennisbanen blijven echter afgesloten (en logisch gezien de directe relatie met het lidmaatschap van de club) en 's avonds gaat het hek bij de voetbal dicht, dan zijn er geen kinderen meer om te voetballen en kan vandalisme worden voorkomen. Het gele pad een groen- en waterstructuur zorgt voor een ruimtelijk geïntegreerd geheel. Op het sportpark zijn ook Toermalijn en Partou gehuisvest en zijn de stichtingen Wijk sport en Binding actief, waardoor er meer functies zijn dan sport alleen. Met kleurrijke bloemmengsels en gevarieerde beplanting krijgt de biodiversiteit op het sportpark een impuls.

De uitkomst van het participatieproces kan vastgelegd worden in een schetsontwerp met enkele referentiebeelden. Dit vormt een goede basis voor verdere uitwerking naar Voorlopig Ontwerp (VO), Definitief Ontwerp (DO) engineering, aanbesteding en realisatie. Onderstaand het schetsontwerp van het Fieldlab Open sportpark De Kamp met enkele referentie beelden.

referentiebeeld: bloemrijk mengsel rondom het sportpark

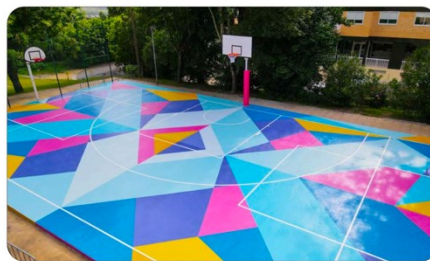
referentiebeeld: trimparcours

referentiebeeld: calisthenicspark

referentiebeeld: pumptrack

referentiebeeld: coating voetbal/basketbal court

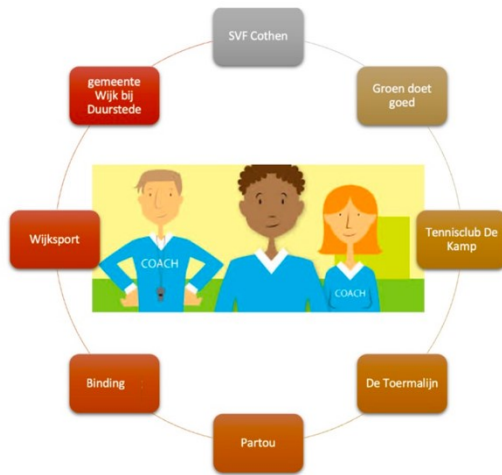
referentiebeeld: freerun parcours

4.3 Organisatie & activiteiten

Een goed ontworpen Open sportpark vormt nog geen garantie voor een bruisend en levendig sportpark. Daar zijn sportverenigingen en andere partijen voor nodig. Sportverenigingen vormen de organisatorische spil op het sportpark. Met een groot aantal vrijwilligers organiseren zij trainingen, wedstrijden en allerlei andere verenigingszaken. Sportverenigingen hebben organisatorisch sterke punten maar kennen ook hun beperkingen. Zo zijn verenigingsvrijwilligers overdag beperkt inzetbaar en richten zij zich primair op verenigingszaken. En daar komt de kracht van samenwerking om de hoek kijken. Samenwerking met professionals vanuit welzijn, zorg of sportbedrijf vormt een sterke aanvulling. Zij zijn tijdens kantooruren wel inzetbaar en brengen andere deskundigheid en ervaring in. Een kwartiermaker of sportparkmanager die de samenwerking aanjaagt en activiteiten helpt organiseren kan hierbij een sleutelfunctie vervullen. Vanuit een brede samenwerking kan een activiteitenpakket worden samengesteld dat tot de verbeelding spreekt en het sportpark nieuw elan geeft. Het Open sportpark wordt een bruisende plek waar allerlei activiteiten worden georganiseerd. Van een urban sport event tot natuureducatie workshops, senioren sport en zomeravond toneel.

Op Open sportpark De Kamp is een alliantie gevormd van SVF Cothen, de Toermalijn, Partou en Tennisclub De Kamp, mogelijk uit te breiden met bijvoorbeeld Natuurlijk Heel Leuk, Stichting Binding, Fitrunners Cothen, stichting Wijk sport en de gemeente. De onderlinge samenwerking wordt aangejaagd door een buurtsportcoach van stichting Wijk sport. Hij is kundig, ervaren en bekend bij alle partijen op het sportpark, de organisaties in het dorp en de kinderen en inwoners uit de buurt. De buurtsportcoach wordt voor een dagdeel in de week (0,1 fte) vrijgesteld om deze taak op zich te nemen. Er kunnen activiteiten worden georganiseerd die verder gaan dan sport alleen, bijvoorbeeld een sponsorloop, een open BootKamp, een Zomerkamp, een sportspullenbank, of een sociaalprogramma samen met FC Utrecht.

4.4 Succesfactoren

Onderstaande factoren kunnen het succes van een Open sportpark vergroten.

1. *Uitdagend en vernieuwend ontwerp*

Door 'iets nieuws' toe te voegen verkrijgt het sportpark aandacht van een bredere gebruikersgroep. Het sportpark wordt een plek 'waar iets gebeurt'. Bij voorkeur wordt de verandering kort na afloop van het participatietraject gerealiseerd: een kleurige coating op een basketbalveld of een nieuw sportevenement. Inwoners zijn gevraagd om input te leveren, en er wordt ook iets mee gedaan.

2. *Lokale samenwerking*

De kracht van lokale samenwerking is moeilijk te onderschatten voor het succes van een Open sportpark. Uiteindelijk zijn het de lokale partijen die actief zijn en blijven op het sportpark. Het participatietraject kan leiden tot nieuwe deelnemers/partners en een ontwerp waarin de lokale partijen nog beter tot hun recht komen. Al tijdens het participatietraject moet aandacht worden besteed aan lokale samenwerking.

3. *Verskillende activiteiten*

De zichtbaarheid van een sportpark wordt mede bepaald door de activiteiten die er worden georganiseerd. Op een Open sportpark gebeurt meer dan sport alleen. Dit mag ook doorklinken in de activiteiten die er worden georganiseerd. Een zomeravond concert, een mud race, een natuureducatie kamp, een kleedjesmarkt op Koningsdag?